

2019-05-17

Hälso- och sjukvårdspolitiska
avdelningen
Annika Jonsson
Tfn: 063-14 75 00
E-post: annika.jonsson@regionjh.se

RS/150/2019

Svar på remiss, betänkandet Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämningsystemet för kommuner och landsting (SOU2018:74)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till förändringar i kostnadsutjämningsystemet (SOU2018:74). Remissen ska besvaras till Finansdepartementet senast den 17 maj 2019. Region Jämtland Härjedalen har begärt förlängd svarstid till 29 maj. Paragrafen bör därför justeras omedelbart.

Kostnadsutjämningsystemets syfte är att ”skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att tillhandahålla invånarna service oberoende av opåverkbara, strukturella förhållanden.” Utjämningsen grundar sig främst på skillnader i befolkningens sammansättning och bebyggelsestruktur. För 2018 fick Region Jämtland Härjedalen 48 miljoner kronor. Enligt utredningsförslaget får regionen ytterligare 195 miljoner kronor per år. Det är i linje med de egna beräkningar som gjordes för några år sedan av regionens merkostnader. Strukturen i Jämtlands län präglas av en liten befolkning med många äldre som bor vitt utspritt över en yta som är större än Region Skåne, Västra Götalandsregionen och Region Stockholm tillsammans. Vårdstrukturen, med ett enda sjukhus och många små hälsocentraler utanför Östersund, medför stora merkostnader.

Nedanstående tabell visar konsekvenserna för Region Jämtland Härjedalen per delmodell i kostnadsutjämningsystemet:

Region Jämtland Härjedalen i 2018 års siffror	Bidrag/avgift i kr per invånare och år			Förändring kostnadsutjämnings totalt i kr
	Nuvarande	Förslag	Förändring	
Standardkostnad hälso- och sjukvård	902	2 481	1 579	205 342 634
Befolkningsförändringar	-40	-197	-157	-20 417 222
Löner flyttas in i HS-modellen	-92	169	261	33 942 006
Kollektivtrafik	-396	-579	-183	-23 798 418
Summa kostnadsutjämningsbidrag	374	1 874	1 500	195 069 000

I förslaget till yttrande om betänkandet, ställer sig regionen i stort sett positiv till de föreslagna förändringarna. Utredaren har uppdaterat de kostnadsdata som beräkningarna baseras på. Flera av kostnaderna föreslås indexeras, vilket är en förbättring då de kommer att följa med kostnadsutvecklingen i fortsättningen. Dessutom har en gedigen genomgång gjorts av olika faktorer som orsakar strukturkostnader. Regionen lyfter fram betydelsen av hur stora merkostnaderna blir när vård bedrivs i glesbygd, vilket t e x visar sig i att Region Stockholm skulle ha haft 2 miljarder mer i kostnader om deras kostnader för sjukresor och ambulanstransporter hade varit lika stora per invånare som Region Jämtland Härjedalens. Det motsvarar nästan tre procent av Region Stockholms nettokostnader. I den jämförelsen ingår inte merkostnader för små hälsocentraler på grund av litet patientunderlag och stora avstånd.

De skillnader i socioekonomi som finns mellan olika delar av landet får större genomslag i förslaget än i nuvarande modell och ersättningen för merkostnader för glesbygd förbättras. Delmodellerna *befolkningsförändringar* och *kollektivtrafik* handlar i hög grad om att hantera kostnadsökningar som har sin grund i kraftig befolkningstillväxt med stora skillnader mellan olika delar av landet. I yttrandet ställs frågan om skillnader i sådana kostnadsökningar bäst hanteras inom kostnadsutjämningsystemet eller om det skulle kunna ske i annan form.

Regiondirektörens förslag

1. Upprättat förslag till svar på remiss *Lite mera lika. Översyn av kostnadsutjämnningen för kommuner och landsting (SOU2018:74)* antas.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Ingela Jönsson
Planeringschef

Utdrag till

Svar skickas till Finansdepartementet
Planeringschef
Ekonom